

ENKÄTEN HÄLSA I SKOLAN 2019: Frågeformulär för eleverna i åk 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen

Välkommen att svara på Enkäten Hälsa i skolan!

- Låt andra arbeta i lugn och ro och se till att du själv kan fylla i din blankett i lugn och ro. Följ inte hur dina kompisar svarar, utan koncentrera dig på dina egna svar.
- Välj det svar som ligger närmast din åsikt eller dina erfarenheter.

Alla uppgifter på blanketten behandlas absolut konfidentiellt. Du behöver inte nämna ditt namn i något skede. Med undantag för forskarna kommer ingen annan att se blanketten. Det är frivilligt att svara. Uppgifterna behandlas inte enligt person, utan som större helheter. Svara ärligt på frågorna.

Svaren används för att utveckla tjänsterna för unga och familjer, verksamheten vid läroanstalten samt för vetenskaplig forskning. Informationen sparas hos Institutet för hälsa och välfärd.

Bakgrundsuppgifter

1. Vilket är ditt officiella kön?

- Pojke
- Flicka

2. Upplever du att du är en

- Pojke
- Flicka
- Bägge
- Ingendera
- Mina erfarenheter varierar

3. Vilket år är du född?

- 2000 eller tidigare
- 2001
- 2002
- 2003
- 2004
- 2005
- 2006 eller senare

4. I vilken månad är du född?

- Januari
- Februari
- Mars
- April
- Maj
- Juni
- Juli
- Augusti
- September
- Oktober
- November
- December

5. På vilken årskurs är du?

- Årskurs 8
- Årskurs 9

Skolgång

6. Vad tycker du just nu om skolan?

- Mycket
- Ganska mycket
- Inte särskilt mycket
- Inte alls

7. Vad tycker du om din klass?

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

Arbetsron i min klass är god

Stämningen i klassen är sådan att jag fritt vågar säga min åsikt

Eleverna i min klass trivs bra tillsammans

8. Vad tycker du om dina lärare?

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

Lärarna uppmuntrar mig att säga min egen åsikt under lektionerna

Lärarna är intresserade av hur det går för mig

Lärarna bemöter oss elever rättvist

9. Hurudana möjligheter har du haft att påverka följande vid din skola under **detta läsår**?

- Mycket bra
- Ganska bra
- Varken bra eller dåligt
- Ganska dåligt
- Mycket dåligt

Lektionsarrangemang (t.ex. arbetsätt)

Planering av skolarbetet (t.ex. placering av lektioner, tidpunkt för när skoldagen börjar, provarrangemang)

Planering eller genomförande av raster eller pauser

Upprättande av gemensamma skolregler

Planering eller uppsnygning av skollokaler

Skolmaten (bl.a. menyer, trivseln i lokalerna)

Anordning av temadagar, fester, utfärder och lägerskola i skolan

10. Jag upplever att jag är en viktig del av

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Varken av samma eller annan åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

Klassgemenskapen

Skolgemenskapen

11. Vad tycker du om rasterna?

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Varken av samma eller annan åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

Jag är rädd för rasterna eller för att gå på rast

Jag känner mig ensam på rasterna

Jag önskar mer ordnat program på rasterna

12. Har du svårigheter med följande uppgifter i anknytning till skolgången?

- Inte alls
- Ganska litet
- Ganska mycket
- Mycket

Att följa med under lektionerna

Att göra mina läxor eller andra liknande uppgifter

Att förbereda mig för prov

Att utföra skriftliga uppgifter

Att utföra uppgifter som kräver läsning

Att utföra räkneuppgifter

Att uppträda muntligt

Att svara under lektionen

Att använda teknisk utrustning i studierna (digital teknik eller olika dataprogram)

13. Har följande faktorer som gäller miljön stört dig i skolan under **detta läsår**?

- Inte alls
- I viss mån
- Mycket

För varmt inne

För kallt inne

Kvav (dålig) luft

Obehaglig lukt

Trångt klassrum

Buller

För stark eller svag belysning

Obekväma arbetsstolar, arbetsbord eller andra möbler

Dåliga toaletter, omklädningsrum eller duschrum

14. Hur ofta har du under **detta läsår** varit

- Inte alls
- Några gånger per år
- Varje månad
- Varje vecka
- Varje eller nästan varje dag

Försenad

Borta utan tillstånd, skolkat

Borta på grund av sjukdom

15. Har du haft följande känslor i fråga om ditt skolarbete?

- Nästan aldrig
- Någon gång i månaden
- Någon dag i veckan
- Nästan varje dag

Det känns som om jag drunknade i skolarbete

Det känns som om mitt skolarbete inte längre spelar någon roll

Mitt skolarbete ger mig en känsla av otillräcklighet

16. Vart tänker du i första hand söka efter grundskolan? *Välj ett alternativ*

- Gymnasiet eller en yrkesutbildning
- Påbyggnadsundervisning (tiondeklassen)
- Utbildning som handleder för yrkesutbildning (VALMA) eller förbereder för gymnasieutbildning (LUVA)
- Jag tänker inte fortsätta mina studier
- Jag vet inte

Mobbning

Mobbning betyder att en elev eller en grupp elever säger eller gör otrevliga saker åt en annan elev. Mobbning är det också när en elev **upprepade gånger** blir retad på ett sätt som han eller hon inte tycker om. Det är inte mobbning, när två ungefär **lika starka** elever grälar med varandra.

17. Hur ofta har du utsatts för mobbning i skolan under **denna termin?**

- Flera gånger i veckan
- Ungefär en gång i veckan
- Mera sällan
- Inte alls

18. Hur ofta har du varit med och mobbat andra elever under **denna termin?**

- Flera gånger i veckan
- Ungefär en gång i veckan
- Mera sällan
- Inte alls

Om du inte blivit mobbad eller om du inte själv deltagit i mobbning i skolan under denna termin, gå till fråga 21.

19. Har du berättat för en vuxen i skolan om mobbning som skett i skolan under **denna termin?**

- Ja
- Nej (gå till fråga 21)

20. Vad har hänt efter att du berättat om mobbningen?

- Mobbningen har slutat
- Mobbningen har minskat
- Mobbningen har fortsatt som tidigare
- Mobbningen har blivit värre
- Jag vet inte

Hälsa

21. Vad anser du om ditt eget hälsotillstånd?

- Mycket gott
- Ganska gott
- Medelmåttigt
- Ganska eller mycket dåligt

22. Längd och vikt (ange i heltal)

Längd _____ cm

Vikt _____ kg

23. Har du under det senaste **halvåret** haft något av följande symtom och hur ofta?

- Sällan eller inte alls
- Cirka en gång i månaden
- Cirka en gång i veckan
- Nästan varje dag

Ont i nacken eller skuldrorna

Ont i ryggens nedre del

Ont i magen

Insomningssvårigheter eller uppvaknande om nätterna

Huvudvärk

Trötthet eller svaghet

24. Lider du av en kronisk sjukdom eller ett problem med hälsan som konstaterats av en läkare?

- Nej
- Ja

25. Har du svårigheter med något av följande?

- Inga svårigheter
- Vissa svårigheter
- Stora svårigheter
- Kan inte alls

Har du svårt att se (om du använder glasögon eller kontaktlinser, bedöm din syn med dem)?

Har du svårt att höra (om du använder en hörapparat, bedöm din hörsel med den)?

Har du svårt att gå cirka en halv kilometer, till exempel runt en idrottsplan?

Har du svårt att ta hand om dig själv, till exempel att äta eller ta på dig skorna?

Har du svårt att tala så att andra personer än dina familjemedlemmar förstår dig?

26. Har du svårigheter med något av följande?

- Inga svårigheter
- Vissa svårigheter
- Stora svårigheter
- Kan inte alls

Har du svårt att lära dig saker?

Har du svårt att komma ihåg saker?

Har du svårt att koncentrera dig, även om uppgiften är rolig?

Har du svårt att acceptera förändringar i dina rutiner?

Har du svårt att kontrollera ditt beteende?

Har du svårt att få vänner?

Sinnesstämning

27. Hur ofta har du under de **två senaste veckorna** besvärats av följande problem?

- Inte alls
- Flera dagar
- Mer än hälften av dagarna
- Nästan varje dag

Känt dig nervös, orolig eller på helspänn

Inte kunnat sluta oroa dig eller kontrollera din oro

Oroat dig för mycket för olika saker

Haft svårt att slappna av

Varit så rastlös att det har varit svårt att sitta stilla

Varit lättretlig eller lättirriterad

Känt dig rädd, som om något hemskt skulle kunna hända

Endast ett litet intresse för att göra olika saker eller liten tillfredsställelse av detta

Nedstämdhet, depression, hopplöshet

28. Nedan finns några påståenden om olika sinnesstämningar. Välj det alternativ i varje påståendegrupp som bäst beskriver hur du känner just nu.

- Jag är inte ledsen.
 - Jag är ledsen.
 - Jag är alltid nedstämd och ledsen, och lyckas inte ta mig ur denna sinnesstämning.
 - Jag är så olycklig att jag inte orkar mer.
-
- Framtiden skrämmer mig inte särskilt mycket.
 - Framtiden skrämmer mig.
 - Det känns som att framtiden inte har något att erbjuda mig.
 - Framtiden känns hopplös och jag tror inte att saker och ting kommer att förbättras.
-
- Jag är nöjd med min tillvaro, precis som förut.
 - Jag kan inte njuta av min tillvaro på samma sätt som förut.
 - Jag är inte längre riktigt nöjd med någonting.
 - Jag är missnöjd och trött på allt.
-
- Jag har inga särskilda skuldkänslor.
 - Jag känner ofta skuld.
 - Jag känner för det mesta ganska stor skuld.
 - Jag känner alltid skuld.

- Jag är inte besviken på mig själv.
- Jag är besviken på mig själv.
- Jag avskyr mig själv.
- Jag hatar mig själv.

- Jag kan fatta beslut på samma sätt som förr.
- Jag uppskjuter mina beslut i högre grad än tidigare.
- Det är mycket svårt för mig att fatta beslut.
- Jag kan inte längre fatta några beslut över huvud taget.

29. Har du varit orolig på grund av din sinnesstämning under de senaste 12 månaderna?

- Nej (gå till fråga 31)
- Ja, jag har talat om det med någon
- Ja, men jag har inte talat om det med någon

30. Har du fått stöd och hjälp vad gäller din sinnesstämning under de senaste 12 månaderna?

- Ja, mycket
- Ja, i viss utsträckning
- Nej, men jag hade behövt
- Jag har inte behövt hjälp

Av de vuxna på skolan (lärare, hälsovårdare, läkare, psykolog, kurator)

Via service utanför skolan (t.ex. hälsovårdscentralen, mentalvårdstjänster, ungdomsväsendets tjänster)

Av dina egna föräldrar

Av vänner och andra närstående

Vänner

31. Har du just nu någon riktigt nära vän som du kan samtala förtroligt med om nästan alla dina personliga saker?

- Inga nära vänner
- En nära vän
- Två nära vänner
- Flera nära vänner

32. Känner du dig ensam?

- Aldrig
- Mycket sällan
- Ibland
- Ganska ofta
- Hela tiden

Parförhållanden och sexuell hälsa

33. Vilket av följande alternativ beskriver bäst din sexuella läggning för närvarande?

- Heterosexuell
- Bi- eller pansexuell
- Homosexuell eller lesbisk
- Inget av ovan nämnda alternativ beskriver mig
- Osäker

34. Är du för närvarande i ett förhållande?

- Nej (gå till fråga 36)
- Ja

35. Hur beskriver följande påståenden ditt nuvarande förhållande?

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Varken av samma eller annan åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

Jag kan vara mig själv i sällskap med min partner

Jag är nöjd med min kropp

Min partner gillar min kropp

Jag litar fullständigt på min partner

Vi talar respektfullt med varandra

Vi kan uttrycka närhet och kärlek till varandra i vårt förhållande

36. Har du någonsin haft samlag (vaginalt eller analt)?

- Nej (gå till fråga 38)
- Ja

37. Vilket preventivmedel använde du vid det senaste samlaget? *Du kan välja flera alternativ.*

- Kondom
- P-piller, p-ring eller p-plåster
- Spiral
- Akut p-piller efter samlaget
- Något annat preventivmedel
- Inte något
- Jag vet inte

38. Har du haft någon annan typ av sex än samlag (vaginalt eller analt)?

- Nej (gå till fråga 40)
- Ja

39. Hur många sexpartner har du haft under ditt liv?

40. Behöver du något av följande?

- Ja
- Nej
- Jag vet inte

Möjlighet att prata med någon om relationer och sexualitet

Mer information om kroppen

Mer information om möjlighet att bli gravid

Gratis kondomer

Billigare preventivmedel

Mer information om könssjukdomar

Mer information om hur jag beställer ett klamydiatest

Mottagningar som är öppna på veckoslut eller kvällar för tester och rådgivning

41. Har du erfarenheter av sexuella närmanden eller sexuellt umgänge med vuxna eller med någon som är åtminstone 5 år äldre än du?

- Ja
- Nej (gå till fråga 45)

Härnäst ställer vi några följdfrågor om dina upplevelser. Om du har sexuella erfarenheter med fler än en person som är minst 5 år äldre än dig, svara på frågorna utifrån vad som hände med den första personen.

42. Vad hände? *Du kan välja flera alternativ.*

- Förfrågan om sex eller sexuellt förslag
- Smekningar
- Uppvisande av könsorgan
- Beröring av könsorgan
- Samlagsliknande handling eller samlag

43. Hur gammal var du när händelsen inträffade eller när händelserna började?
Jag var ungefär

_____ år

44. Hur gammal var den andra personen när händelsen inträffade eller när händelserna började? Han/hon var ungefär

_____ år

Tandborstning

45. Hur ofta borstar du dina tänder?

- Aldrig
- Mer sällan än en gång per vecka
- Minst en gång per vecka, men inte dagligen
- En gång per dag
- Flera gånger per dag

Måltider

46. Hur ofta äter du följande måltider under **en skolvecka**?

- Fem dagar
- 3–4 dagar
- 1–2 dagar
- Inte alls

Frukost

Skollunch

Sömn

47. Vilken tid brukar du gå och lägga dig? *Besvara båda punkterna.*

Under vardagar

På veckosluten

- Cirka klockan 19:00 eller tidigare
- Cirka klockan 19:30
- Cirka klockan 20:00
- Cirka klockan 20:30
- Cirka klockan 21:00
- Cirka klockan 21:30
- Cirka klockan 22:00
- Cirka klockan 22:30
- Cirka klockan 23:00
- Cirka klockan 23:30
- Cirka klockan 24:00
- Cirka klockan 00:30
- Cirka klockan 01:00
- Cirka klockan 01:30
- Cirka klockan 02:00
- Cirka klockan 02:30
- Cirka klockan 03:00
- Cirka klockan 03:30
- Cirka klockan 04:00 eller senare

48. Vilken tid brukar du vakna? *Besvara båda punkterna.*

Under vardagar

På veckosluten

- Cirka klockan 05:00 eller tidigare
- Cirka klockan 05:30
- Cirka klockan 06:00
- Cirka klockan 06:30
- Cirka klockan 07:00
- Cirka klockan 07:30
- Cirka klockan 08:00
- Cirka klockan 08:30
- Cirka klockan 09:00
- Cirka klockan 09:30
- Cirka klockan 10:00
- Cirka klockan 10:30
- Cirka klockan 11:00
- Cirka klockan 11:30
- Cirka klockan 12:00
- Cirka klockan 12:30
- Cirka klockan 13:00 eller senare

Motion

49. Hur många timmar i veckan brukar du i vanliga fall träna på **din fritid** så att du blir andfådd och svettig?

- Inte alls
- Cirka ½ timme
- Cirka 1 timme
- Cirka 2–3 timmar
- Cirka 4–6 timmar
- Cirka 7 timmar eller mera

50. Hur ofta motionerar eller idrottar du i ledd verksamhet eller på eget initiativ **på fritiden**?

- Nästan varje dag
- Varje vecka
- Varje månad
- Mer sällan
- Aldrig

Under ledning på lektioner, träningar eller tävlingar/matcher i en klubb eller en organisation

På eget initiativ

Med motion avses all aktivitet som höjer pulsen och gör dig andfådd för en stund, till exempel när du idrottar eller spelar med vänner, på vägen till och från skolan, på rasten eller på gymnastiklektionerna i skolan. Med motion avses exempelvis promenad i rask takt, joggning och cykling.

51. Tänk på hur du rört på dig under de senaste **sju dagarna**. Under hur många dagar har du rört dig åtminstone i en timme per dag?

- 0 dag
- 1 dag
- 2 dagar
- 3 dagar
- 4 dagar
- 5 dagar
- 6 dagar
- 7 dagar

Tobak, alkohol och droger

52. Om någon av dina bästa kompisar erbjuder dig något av det som nämns nedan, skulle du använda det? *Svara på varje rad.*

- Säkert inte
- Sannolikt inte
- Jag skulle sannolikt använda
- Jag skulle säkert använda

Tobak

Snus

E-cigaretter

53. Tror du att du kommer att använda något av det följande under de följande **12 månaderna**? *Svara på varje rad.*

- Säkert inte
- Sannolikt inte
- Sannolikt ja
- Säkert ja

Tobak

Snus

E-cigaretter

54. Hur många cigaretter, pipor eller cigarrer har du rökt allt som allt hittills?

- Inte en enda (gå till fråga 56)
- Bara en (gå till fråga 56)
- Cirka 2–50
- Över 50

55. Vilket av följande alternativ passar bäst in på dina **nuvarande rökvanor**?

- Jag röker minst en gång om dagen
- Jag röker en gång i veckan eller oftare, men inte varje dag
- Jag röker mera sällan än en gång i veckan
- Jag tobaksstrejkar eller har slutat röka

56. Har du någonsin använt något av det som nämns nedan?

- Inte alls
- Jag har provat en eller några gånger
- Jag använder då och då
- Jag använder dagligen
- Jag har använt, men slutat

Snus

Vattenpipa (shisha)

57. Använder du e-cigarett som innehåller något av de ämnen som nämns nedan? *Svara på varje rad.*

- Inte alls
- Jag har provat en eller några gånger
- Jag använder då och då
- Jag använder dagligen
- Jag har använt, men slutat

Nikotin

Tobakssmaker

Andra smakämnen (t.ex. fruktsmaker)

Någonting annat

58. Varifrån skaffade du de tobaksprodukter som du använt under de senaste **30 dagarna**? *Kryssa för vardera punkten.*

Cigarett

Snus

- Jag har inte använt under de senaste 30 dagarna
- Jag köpte själv från butiken
- Jag köpte själv från en kiosk eller en bensinstation
- Jag köpte själv från en restaurang eller bar
- Jag köpte själv på båten eller utomlands
- Jag beställde från en nätbutik
- Jag skaffade via sociala medier
- Mina föräldrar eller syskon skaffade eller bjöd
- Jag tog hemifrån utan tillstånd
- Mina kamrater skaffade eller bjöd
- En annan vuxen eller okänd person skaffade eller bjöd
- På annat sätt

59. Varifrån skaffade du de e-cigarett eller tillhör till e-cigarett som du använt under de **senaste 30 dagarna**? Svara på alla punkter.

E-cigarett

Nikotinvätskor

Andra vätskor

- Jag har inte använt under de senaste 30 dagarna
- Jag köpte själv från butiken
- Jag köpte själv från en kiosk eller en bensinstation
- Jag köpte själv från en restaurang eller bar
- Jag köpte själv på båten eller utomlands
- Jag beställde från en nätbutik
- Jag skaffade via sociala medier
- Mina föräldrar eller syskon skaffade eller bjöd
- Jag tog hemifrån utan tillstånd
- Mina kamrater skaffade eller bjöd
- En annan vuxen eller okänd person skaffade eller bjöd
- På annat sätt

60. Vad tycker du om de varningsmärken du sett på tobaksaskar under de **senaste sex månaderna**?

- Jag har inte sett någon tobaksask
- Jag har inte lagt märke till varningsmärken
- De fick mig att fundera på att sluta
- De fick mig att tänka på att låta bli att röka
- Jag tänkte inte egentligen något om dem

61. Har dina föräldrar rökt under din livstid?

Mamma

Pappa

Annan förälder

- Nej, aldrig
- Ja, men han/hon har slutat röka
- Han/hon röker fortfarande
- Jag vet inte

62. Hur ofta allt som allt dricker du alkohol, till exempel minst en halv burk öl?

- En eller flera gånger i veckan
- Ett par gånger i månaden
- Ungefär en gång i månaden
- Mera sällan
- Jag använder inte alkohol (gå till fråga 65)

63. Hur ofta dricker du dig **ordentligt berusad**?

- En eller flera gånger i veckan
- Ungefär 1–2 gånger i månaden
- Mera sällan
- Aldrig

64. Var skaffade du den alkohol du drack senast?

- Ja
- Nej

Jag köpte den själv på Alko

Jag köpte den själv i butiken

Jag köpte den själv i en kiosk eller vid en bensinstation

Jag köpte den själv på en restaurang eller bar

Jag köpte den själv på båten eller utomlands

Pappa eller mamma skaffade eller bjöd

Äldre syskon skaffade eller bjöd

Jag tog hemifrån utan tillstånd

Kamrater skaffade eller bjöd

En annan vuxen eller okänd person skaffade eller bjöd

65. Dricker någon av dina föräldrar för mycket alkohol enligt dig?

- Nej (gå till fråga 67)
- Ja

66. Har detta orsakat problem för dig?

- Nej
- Ja

67. Har du någonsin prövat på eller använt följande ämnen?

- Aldrig
- En gång
- 2–4 gånger
- Minst fem gånger

Marijuana eller hasch (cannabis)

Sniffat (lim, butan o.dyl.) i berusande syfte

Mediciner (lugnande medel, sömn- eller värktabletter) eller alkohol och mediciner i kombination i berusande syfte

Ecstasy, amfetamin, subutex, heroin, kokain, LSD, gamma eller andra motsvarande droger

En drog, som du inte visste vad den var

68. Tänk på de senaste **30 dagarna**. Hur många gånger under denna tid har du använt sådana rusmedel som nämndes i föregående fråga?

- Aldrig
- En gång
- 2–4 gånger
- Minst fem gånger

Marijuana eller hasch (cannabis)

En annan drog som nämns i föregående fråga

69. Vilka möjligheter bedömer du att personer i din ålder har att skaffa droger, till exempel marijuana eller hasch (cannabis), på din ort?

- Mycket lätt
- Ganska lätt
- Ganska svårt
- Mycket svårt
- Jag vet inte

70. Folk har olika uppfattningar om vad som är godtagbart eller inte. Godkänner du följande saker bland personer i din ålder?

- Ja
- Nej
- Osäker

Rökning

Snusning

Rökning av e-cigarett

Att dricka små mängder alkohol

Att dricka alkohol så att man blir full

Rökning av marijuana (cannabis)

Olycksfall

71. Har du under **detta läsår** drabbats av ett olycksfall i skolan eller på vägen till eller från skolan vilket lett till att du uppsökt läkare, hälsovårdare eller sjukskötare?

- Aldrig
- En gång
- Minst 2 gånger

På rasten

Under gymnastiktimmen

Under en annan timme

Under praktisk arbetslivsorientering

På skolvägen

72. Har du **under detta läsår** drabbats av en olycka eller ett olycksfall **utanför** skoldagen eller skolvägen som lett till att du uppsökt läkare, hälsovårdare eller sjukskötare?

- Aldrig
- En gång
- Minst 2 gånger

Som passagerare eller förare av ett motordrivet fordon

Vid cykling

Vid promenad (t.ex. att en bil krockat med eller kört över dig)

I samband med motion på fritiden eller motion som ordnats av en idrottsförening

Hemma eller på hemgården

I arbetet eller på arbetsplatsen

Annan situation på fritiden

73. Har du under **detta läsår** drabbats av ett olycksfall när du varit berusad vilket lett till att du uppsökt läkare, hälsovårdare eller sjukskötare?

- Aldrig
- En gång
- Minst 2 gånger

Ofredande och våld

Fysiskt våld

74. Har du under de senaste **12 månaderna** blivit offer för följande gärningar?

- Ja
- Nej

Offer för stöld eller försök till stöld med våld eller hot om våld

I övrigt offer för stöld

Offer för hot om våld

Offer för fysiskt angrepp, någon har till exempel slagit dig, sparkat dig eller använt ett vapen mot dig

Sexuella trakasserier och sexuellt våld

Du har rätt att bestämma hur man får ta på dig. Om någon har tagit på dig på ett konstigt eller otrevligt sätt, eller tvingat dig att ta på sig själv, är det viktigt att du berättar om det för en vuxen som du litar på. Du kan prata med till exempel en lärare eller skolhälsovårdaren.

75. Har du utsatts för störande sexuella förslag eller sexuellt ofredande under de senaste **12 månaderna**?

- Ja
- Nej

Per telefon eller på Internet

I skolan

I hobbyverksamhet

På gatan, i ett köpcenter eller i en annan offentlig lokal

Hemma hos dig eller en annan person eller på ett annat privat ställe

Om du svarade nej på alla punkter vid frågan ovan, kan du gå till fråga 77.

76. Vem har utsatt dig för det sexuella ofredandet i föregående fråga under de senaste **12 månaderna**? *Du kan välja flera personer.*

- En vän eller en annan bekant ung person eller ett annat bekant barn
- En vuxen i familjen (mamma, styvmamma, pappa, styvpappa, en förälders partner)
- Mamman eller pappan i fosterfamiljen
- Ett syskon (syster, bror, styvsyster, styvbror)
- Annan släkting (mor- eller farförälder, moster eller faster, morbror eller farbror, kusin)
- En handledare eller skötare på familjehemmet eller barnskyddsinstitutionen
- En lärare eller en annan vuxen i skolan
- En fritidshandledare, tränare eller motsvarande person
- En okänd person
- En annan person

77. Har du upplevt något av det följande under de senaste **12 månaderna**?

- Ja
- Nej

Tvång att klä av dig

Beröring av intima områden på kroppen mot din vilja

Påtryckning eller tvång till samlag eller en annan form av sex

Erbjudande om pengar, en vara eller alkohol eller droger mot sex

Om du svarade nej på alla punkter vid frågan ovan, kan du gå till fråga 79.

78. Vem har utsatt dig för det sexuella våldet i föregående fråga under de senaste **12 månaderna**? *Du kan välja flera personer.*

- En vän eller en annan bekant ung person eller ett annat bekant barn
- En vuxen i familjen (mamma, styvmamma, pappa, styvpappa, en förälders partner)
- Mamman eller pappan i fosterfamiljen
- Ett syskon (syster, bror, styvsyster, styvbror)
- Annan släkting (mor- eller farförälder, moster eller faster, morbror eller farbror, kusin)
- En handledare eller skötare på familjehemmet eller barnskyddsinstitutionen
- En lärare eller en annan vuxen i skolan
- En fritidshandledare, tränare eller motsvarande person
- En okänd person
- En annan person

79. Har du under de senaste **12 månaderna** berättat för en vuxen som du litar på om det sexuella ofredandet eller våldet som du utsatts för?

- Ja
- Nej
- Jag har inte upplevt trakasserier eller våld (gå till fråga 81)

80. Har du under de senaste **12 månaderna** fått hjälp eller stöd för det sexuella ofredandet eller våldet som du utsatts för?

- Ja, mycket
- Ja, i viss utsträckning
- Nej, men jag hade behövt
- Jag har inte behövt hjälp

Av de vuxna i skolan (lärare, hälsovårdare, läkare, psykolog, kurator)

Via service utanför skolan (t.ex. hälsovårdscentralen, polisen, barnskyddet)

Av dina egna föräldrar

Av vänner och andra närstående

Våld i familjen

Med föräldrar avses i följande frågor till exempel mamma eller styvmor, pappa eller styvfar, adoptivföräldrar, föräldrarna i en fosterfamilj eller handledarna på en barnskyddsinstitution.

81. Har dina föräldrar lämnat **dig** utan mat eller dryck, rena kläder eller en ren och varm bostad under en längre tid?

- Aldrig
- En eller två gånger under min livstid
- Ofta under min livstid

82. Har dina föräldrar skällt på, sårat, förödmjukat eller hotat **dig** eller fått dig att känna dig oönskad?

- Aldrig
- En eller två gånger under min livstid
- Ofta under min livstid

83. Har dina föräldrar utsatt **dig** för följande företeelser under de senaste **12 månaderna**?

- Nej
- 1-2 gånger
- Minst tre gånger
- Ja, minns inte hur många gånger

Vägrat att prata med dig under en lång tid

Sårat dig med ord, till exempel skällt på dig

Förödmjukat eller förlöjligat dig

Hotat att överge dig eller att lämna dig ensam

Kastat, slagit eller sparkat föremål (t.ex. smällt i dörrar)

Låst in dig någonstans

Hotat dig med våld

Om du svarade nej på alla punkter vid frågan ovan, kan du gå till fråga 85.

84. Vem har utsatt **dig** för företeelserna i föregående fråga under de senaste **12 månaderna**? *Du kan välja flera personer.*

- Mamma eller styvmor
- Pappa eller styvfar
- Mamman i fosterfamiljen
- Pappan i fosterfamiljen
- En handledare eller skötare på familjehemmet eller barnskyddsinstitutionen
- Annan förälder eller vårdnadshavare

85. Har du själv sett eller hört att någon i din familj har utsatt **en annan familjemedlem** för något av följande under de senaste **12 månaderna**?

- Ja
- Nej

Vägrat att prata med personen under en lång tid

Sårat med ord, till exempel skällt på personen

Förödmjukat eller förlöjligat personen

Hotat att överge personen eller att lämna personen ensam

Kastat, slagit eller sparkat föremål (t.ex. smällt i dörrar)

Låst in personen någonstans

Hotat personen med våld

Med föräldrar avses i följande frågor till exempel mamma eller styvmor, pappa eller styvfar, adoptivföräldrar, föräldrarna i en fosterfamilj eller handledarna på en barnskyddsinstitution.

86. Har dina föräldrar slagit, sparkat eller försökt skada **dig** fysiskt på något sätt?

- Aldrig
- En eller två gånger under min livstid
- Ofta under min livstid

87. Har dina föräldrar utsatt **dig** för följande företeelser under de senaste **12 månaderna**?

- Nej
- 1–2 gånger
- Minst tre gånger
- Ja, minns inte hur många gånger

Gripit tag i dig så att det gjorde ont

Knuffat eller skakat dig våldsamt

Luggat dig

Smällt till dig

Slagit dig med knytnäven eller ett föremål

Sparkat dig

På annat sätt skadat dig fysiskt

Om du svarade nej på alla punkter vid frågan ovan, kan du gå till fråga 89.

88. Vem har utsatt **dig** för företeelserna i föregående fråga under de senaste **12 månaderna**? *Du kan välja flera personer.*

- Mamma eller styvmor
- Pappa eller styvfar
- Mamman i fosterfamiljen
- Pappan i fosterfamiljen
- En handledare eller skötare på familjehemmet eller barnskyddsinstitutionen
- Annan förälder eller vårdnadshavare

89. Har du själv sett eller hört att någon i din familj har utsatt **en annan familjemedlem** för något av följande under de senaste **12 månaderna**?

- Ja
- Nej

Gripit tag i personen så att det gjorde ont

Knuffat eller skakat personen våldsamt

Luggat personen

Smällt till personen

Slagit personen med knytnäven eller ett föremål

Sparkat personen

På annat sätt skadat personen fysiskt

90. Har du under de senaste **12 månaderna** berättat för en vuxen som du litar på om det psykiska eller fysiska våld som du utsatts för inom familjen?

- Ja
- Nej
- Jag har inte upplevt våld i familjen (gå till fråga 92)

91. Har du under de senaste **12 månaderna** fått stöd och hjälp för våldet som du upplevt inom familjen?

- Ja, mycket
- Ja, i viss utsträckning
- Nej, men jag hade behövt
- Jag har inte behövt hjälp

Av de vuxna i skolan (lärare, hälsovårdare, läkare, psykolog, kurator)

Via service utanför skolan (t.ex. hälsovårdscentralen, polisen, barnskyddet)

Av dina egna föräldrar

Av vänner och andra närstående

Om du har upplevt trakasserier eller våld är det oerhört viktigt att du berättar om det för en vuxen. Du kan prata till exempel med en lärare eller skolhälsovårdaren. Du kan även ringa till MML:s Telefon för barn och unga eller Brottsofferjouren.

Tillgång till hjälp och tjänster

Hälsovårdaren och läkaren ordnar regelbundet hälsoundersökningar för alla elever. Vanligen sänder hälsovårdaren en kallelse eller en tid till hälsoundersökning. Därtill kan eleverna besöka hälsovårdaren eller läkaren efter behov.

92. Har du **under detta** läsår besökt hälsovårdaren, läkaren, kuratorn eller psykologen i din skola?

- Nej, det har inte funnits behov
- Nej, jag försökte men kom inte till mottagningen
- Ja, 1–2 gånger
- Ja, 3–5 gånger
- Ja, över 5 gånger

Hälsovårdaren, fråsett hälsoundersökningar

Läkaren, fråsett hälsoundersökningar

Kuratorn

Psykologen

93. Hur lätt har det varit för dig att komma till hälsovårdarens, läkarens, kuratorns eller psykologens mottagning i din skola under **detta läsår**?

- Mycket lätt
- Ganska lätt
- Varken lätt eller svårt
- Ganska svårt
- Mycket svårt

Hälsovårdaren, fråsett hälsoundersökningar

Läkaren, fråsett hälsoundersökningar

Kuratorn

Psykologen

94. När har du senast varit på en **hälsoundersökning** vid skolhälsovården? *Välj ett alternativ vad gäller såväl hälsovårdare som läkare.*

- årskurs 1–6
- årskurs 7
- årskurs 8
- årskurs 9
- Jag vet inte

Hos skolhälsovårdaren

Hos skolläkaren

95. Vilka av följande påståenden förverkligades under hälsoundersökningen under **detta läsår**?

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Varken av samma eller annan åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

Vi diskuterade frågor som är viktiga för mig

Mina åsikter beaktades

Vi diskuterade frågor som gäller mina hemförhållanden

Jag vågade berätta ärligt om sådant som gäller mig

96. Finns det i din skola en vuxen med vem du vid behov kan prata om sådant som tynger dig?

- Nej
- Ja
- Jag vet inte

97. Har du fått stöd och hjälp vad gäller ditt välbefinnande av följande vuxna i skolan under **detta läsår**?

- Ja, mycket
- Ja, i viss utsträckning
- Nej, men jag hade behövt
- Jag har inte behövt hjälp

Av en hälsovårdare

Av en läkare

Av en psykolog

Av en kurator

Av en lärare

Av en annan vuxen i skolan

Familj och boende

98. Var bor du? *Välj det alternativ som bäst beskriver din situation.*

- Med mina föräldrar i ett gemensamt hem (gå till fråga 100)
- Ungefär lika mycket, t.ex. varannan vecka, hos båda mina föräldrar, som inte bor tillsammans (gå till fråga 100)
- Främst med den ena föräldern och bor med den andra föräldern då och då, t.ex. på veckoslut (gå till fråga 100)
- Med en av mina föräldrar (gå till fråga 100)
- Med mina far- eller morföräldrar eller andra släktingar utan mina föräldrar
- I en fosterfamilj (gå till fråga 100)
- På ett barnhem, ungdomshem eller skolhem (gå till fråga 100)
- I ett familjehem (gå till fråga 100)
- På ett internat (gå till fråga 100)
- På annat sätt (gå till fråga 100)

99. Varför bor du med dina mor- eller farföräldrar eller andra släktingar?

- Socialarbetaren har sagt var jag bor
- Av andra orsaker
- Vet inte

100. Vilka av följande påståenden beskriver din familj? *Du kan välja flera alternativ.*

- Jag har en förälder
- Jag har två föräldrar
- Jag har fler än två föräldrar
- Jag har inga föräldrar eller så är jag inte i kontakt med dem
- Mina föräldrar har skilt sig
- Jag bor i en nyfamilj
- Jag bor i en regnbågsfamilj
- Det finns tvillingar, trillingar eller fyrlingar i min familj
- Jag är adopterad

101. Hjälper eller vårdar du en familjemedlem eller annan närstående som har till exempel en allvarlig sjukdom eller skada eller som är mycket gammal?

- Denna situation eller detta behov av hjälp finns inte i min familj
- Några gånger per år
- Varje månad
- Varje vecka
- Varje eller nästan varje dag

102. Vilket är den högsta utbildning som dina föräldrar avlagt?

Mamma

Pappa

Annan förälder

- Grundskola eller motsvarande
- Gymnasium eller yrkesläroanstalt
- Yrkesstudier vid sidan om gymnasium eller yrkesläroanstalt
- Universitet, yrkeshögskola eller annan högskola

103. Hur bedömer du familjens ekonomiska situation?

- Mycket bra
- Ganska bra
- Måttlig
- Ganska dålig
- Mycket dålig

104. I vilket land är du och dina föräldrar födda? *Svara för alla.*

Du själv

Mamma

Pappa

- Finland
- Sverige
- Estland
- Ryssland eller före detta Sovjetunionen
- Före detta Jugoslavien
- Annat europeiskt land
- Somalia
- Irak
- Iran
- Afghanistan
- Kina
- Thailand
- Vietnam
- Annat land

105. Hur länge har du bott i Finland?

- Hela mitt liv
- Över 10 år, men inte alltid
- 5–10 år
- 1–4 år
- Mindre än 1 år

106. Kan du tala med dina föräldrar om dina personliga angelägenheter?

- Nästan aldrig
- Ibland
- Ganska ofta
- Ofta

Tillfredsställelse med livet

107. Hur nöjd är du med ditt liv för närvarande?

- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Vare sig nöjd eller missnöjd
- Ganska missnöjd
- Mycket missnöjd

108. I vilken utsträckning är du av samma åsikt eller annan åsikt om följande påståenden? *Vid varje påstående ska du kryssa för det alternativ som bäst beskriver din upplevelse.*

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Varken av samma eller annan åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

Jag känner att min dagliga sysselsättning är betydelsefull

Jag får positiv respons på det jag gör

Jag ingår i en grupp eller en gemenskap som är viktig för mig

Andra människor behöver mig

Jag kan påverka mitt eget liv

Jag känner att mitt liv har ett syfte

Jag kan eftersträva sådant som är viktigt för mig

Jag får hjälp när jag verkligen behöver det

Jag upplever att man litar på mig

Jag kan påverka vissa saker i min livsmiljö

Fritid

I följande fråga avses med nätet olika appar, spel, filmer eller program som kan användas på olika apparater (såsom mobil, tablett, dator, TV). Också sociala medier och e-tjänster räknas som användning av nätet.

109. Hur ofta har du gjort något av det följande?

- Veldig ofta
- Ganska ofta
- Inte så ofta
- Aldrig

Jag har försökt tillbringa mindre tid på nätet, men inte lyckats

Jag borde tillbringa mer tid med familjen eller vänner eller ägna mer tid åt läxor, men all tid går åt på nätet

Jag har lagt märke till att jag är på nätet trots att jag egentligen inte haft lust

Jag har känt mig rastlös för att jag inte kunnat vara på nätet

Jag har inte ätit eller sovit på grund av nätet

Med penningspel avses spel där man **vinner eller förlorar pengar**. Penningspel utgörs av bland annat vadsplagningspel, penningspelautomater, skraplotter, penningspel som spelas på nätet (såsom nätpoker) och privata kortspel med penninginsatser.

110. Hur ofta spelar du penningspel?

- 6–7 dagar i veckan
- 3–5 dagar i veckan
- 1–2 dagar i veckan
- Mer sällan än en gång per vecka
- Mer sällan än en gång i månaden
- Jag har inte spelat under det senaste året

111. Hur ofta gör du något av det följande **utanför skoltiden**?

- Nästan varje dag
- Varje vecka
- Varje månad
- Mer sällan
- Aldrig

Jag motionerar eller idrottar

Jag sjunger, spelar instrument eller komponerar

Jag ägnar mig åt skådespeleri, cirkus eller dans

Jag tecknar, målar eller fotograferar

Jag läser böcker för eget nöje

Jag skriver dikter eller berättelser

Jag går på bio, teater, konserter eller utställningar

Jag ägnar mig åt handarbete, snickrar, pysslar, bygger eller reparerar maskiner eller apparater

Jag kodar eller programmerar

Jag spelar på mobilen, pekplattan, datorn eller annan enhet

Jag gör animationer eller filmer

Jag publicerar medieinnehåll till exempel på en blogg, vlogg eller Youtube

Jag tar hand om sällskapsdjur eller husdjur

Jag deltar i en aktivitet som ordnas av ett sällskap, en förening eller en organisation, t.ex. scouterna, en 4H-klubb, frivilliga brandkåren, en frivilligverksamhet, en församling

Jag utövar regelbundet ett annat fritidsintresse

Att ägna sig åt konst och kultur innebär till exempel att man tecknar, skriver, kodar eller går på teater, festival, cirkus eller museum. Det kan också innebära att man lyssnar på musik, läser böcker, fotograferar, spelar in videor eller ser på film.

112. Hur ofta ägnar du dig åt konst eller kultur under ledning eller på eget initiativ på fritiden?

- Nästan varje dag
- Varje vecka
- Varje månad
- Mer sällan
- Aldrig

Under ledda lektioner, till exempel på en konstskola eller i en klubb på skolan

På eget initiativ

113. Tänk på alla dina konst- och kulturaktiviteter under de senaste **7 dagarna**. Hur många dagar har du ägnat dig åt konst och kultur i minst en timme?

- 0 dag
- 1 dag
- 2 dagar
- 3 dagar
- 4 dagar
- 5 dagar
- 6 dagar
- 7 dagar

114. Anteckna det alternativ som bäst beskriver din egen åsikt. *Med boendeområde avses din stadsdel eller till exempel en kommun eller en tätort på mindre orter.*

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Varken av samma eller annan åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

I mitt boendeområde ordnas intressanta fritidsaktiviteter för ungdomar

I mitt boendeområde finns det tillräckligt med lokaler där ungdomar kan vistas

Jag känner till möjligheterna att utöva hobbyer i mitt boendeområde

Lämpliga platser för hobbyer som passar mig ligger för långt borta

De hobbyer som intresserar mig är för dyra

Svara på de övriga frågorna om du bor hos släktingar, i en fosterfamilj, i ett familjehem eller på en barnskyddsinstitution.

115. Hur gammal var du när du flyttade till dina släktingar, en fosterfamilj, ett familjehem eller ett barnhem **för första gången?**

- Mindre än 1 år
- 1 år
- 2 år
- 3 år
- 4 år
- 5 år
- 6 år
- 7 år
- 8 år
- 9 år
- 10 år
- 11 år
- 12 år
- 13 år
- 14 år
- 15 år
- 16 år
- 17 år
- Jag vet inte eller minns inte

116. Ibland byter barn och unga boende av olika skäl. Hur många fosterfamiljer eller institutioner har du bott hos/på under ditt liv? *Räkna även med den plats där du bor idag.*

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6 eller fler
- Osäker

117. Hur många år har du bott hos den fosterfamilj eller på den institution där **du bor idag**?

- Mindre än 1 år
- 1–3 år
- 4–6 år
- Sju år eller mer
- Osäker

På mötet om din klientplanen kommer din socialarbetare och de vuxna som tar hand om dig överens i frågor som gäller dig.

118. Har du någon gång under de senaste **12 månaderna** deltagit vid ett möte om din klientplan?

- Ja
- Nej, det har jag inte haft (gå till fråga 120)
- Nej, jag har inte velat delta (gå till fråga 120)
- Jag vet inte vad det är (gå till fråga 120)

119. Tänk på det senaste mötet om din klientplan. Hur väl stämmer följande påståenden?

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Varken av samma eller annan åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

Vi diskuterade frågor som är viktiga för mig

Mina åsikter beaktades

Vi diskuterade frågor som gäller mina hemförhållanden

Jag vågade berätta ärligt om sådant som gäller mig

Din socialarbetare inom barnskyddet sköter din placering. Han eller hon bereder eller fattar beslut om sådant som rör din placering (t.ex. klientplanerna). Din socialarbetare är inte din handledare.

120. Vet du vem som är din socialarbetare **för tillfället**?

- Ja
- Nej

121. Har du någon gång under de senaste **12 månaderna** träffat din socialarbetare?

- Ja
- Nej
- Jag har inte velat träffa
- Jag har ingen socialarbetare

122. Har du någon gång under de senaste **12 månaderna** träffat din socialarbetare **på tu man hand**?

- Ja
- Nej
- Jag har inte velat träffa
- Jag har ingen socialarbetare

123. Har du någon gång under de senaste **12 månaderna** upplevt något av följande i din nuvarande fosterfamilj eller på din nuvarande institution?

- Ja
- Nej

Begränsning av kontakter

Fasthållande

Begränsning av rörelsefriheten

Utebliven måltid som bestraffning

Gruppbestraffning (alla bestraffas när en eller några få personer har brutit mot reglerna)

Bestraffning som du inte visste orsaken till

124. Ibland upplever barn och unga att de blir mycket dåligt eller orättvist behandlade. Vet du någon som skulle kunna hjälpa dig om du blir behandlad på detta sätt?

- Ja
- Nej

125. Vad tycker du om boendet i din nuvarande fosterfamilj eller på din nuvarande institution?

- Helt av samma åsikt
- Av samma åsikt
- Varken av samma eller annan åsikt
- Av annan åsikt
- Helt av annan åsikt

Jag känner mig trygg

Det känns som en bra plats att bo på

Jag blir schyst behandlad

Jag kan leva efter värderingar som är viktiga för mig (t.ex. en kultur, religion, livsåskådning)

126. Vilka möjligheter har du haft under de senaste **12 månaderna** att påverka följande saker i din nuvarande fosterfamilj eller på din nuvarande institution?

- Mycket bra
- Ganska bra
- Varken bra eller dåligt
- Ganska dåligt
- Mycket dåligt

De gemensamma reglerna i boendet

Vardagen i boendet, till exempel måltiderna och fritiden

127. Finns det andra barn eller unga i din nuvarande fosterfamilj eller på din nuvarande institution?

- Ja
- Nej (gå till fråga 131)

128. Har **något annat barn eller någon annan ungdom** som bor i din nuvarande fosterfamilj eller på din nuvarande institution gjort något av följande mot dig under de senaste **12 månaderna**?

- Inte alls
- Några gånger per år
- Varje månad
- Varje vecka
- Varje eller nästan varje dag

Kallat dig vid ett elakt öknamn, förlöjligat dig eller retat dig på ett kränkande sätt

Provocerat eller irriterat dig med flit

Ignorerat dig eller lämnat dig utanför kamratskapet

Spridit lögn till andra barn eller unga i syfte att såra dig

Stulit dina pengar eller saker eller förstört dina saker

Hotat dig eller tvingat dig att göra saker mot din vilja

Stängt in eller låst in dig i ett utrymme mot din vilja

Slagit, sparkat eller knuffat dig

Gjort något annat otrevligt

Om du svarade nej på alla punkter vid frågan ovan, kan du gå till fråga 131.

129. Har du under de senaste **12 månaderna** berättat för en vuxen som du litar på om mobbningen eller våldet som det andra barnet eller den andra ungdomen har utsatt dig för?

- Ja
- Nej (gå till fråga 131)

130. Vad har hänt efter att du har berättat om mobbningen eller våldet som det andra barnet eller den andra ungdomen har utsatt dig för?

- Mobbningen eller våldet har upphört
- Mobbningen eller våldet har minskat
- Mobbningen eller våldet har fortsatt som tidigare
- Mobbningen eller våldet har blivit värre
- Jag vet inte

131. Har du kontakt med följande personer genom att du **träffar** dem? *I frågan avses personer som du inte bor hos för tillfället.*

- Ja, för ofta
- Ja, lagom ofta
- Ja, men för sällan
- Nej, jag vill inte
- Nej, av andra orsaker
- Jag har ingen

Mamma

Pappa

Din närmaste syster eller bror

En annan nära släkting, till exempel mor- eller farförälder eller fadder

Din närmaste vän

132. Har du kontakt med följande personer på **något annat sätt än att du träffar** dem, till exempel genom telefonsamtal eller sms? *I frågan avses personer som du inte bor hos för tillfället.*

- Ja, för ofta
- Ja, lagom ofta
- Ja, men för sällan
- Nej, jag vill inte
- Nej, av andra orsaker
- Jag har ingen

Mamma

Pappa

Din närmaste syster eller bror

En annan nära släkting, till exempel mor- eller farförälder eller fadder

Din närmaste vän

Tack för dina svar!

Om du funderar på frågorna i enkäten, prata om dem med dina föräldrar eller en annan bekant vuxen. Du kan också kontakta din lärare eller hälsovårdaren, psykologen eller kuratorn i din skola.

Du kan om du så önskar ge respons på enkäten: _____